

A) PROBA TEORIKOA (6 puntu)

Hamabi galdera hauetako **sei** hautatu. Bakoitzak **puntu bat** balio du gehienez ere:

1. Bi partikular REVISIÓN izeneko enpresaren jabeak dira. Optikako produktuak saltzen ditu, hamar langile ditu eta milioi bat euro fakturatzen du. Sailka ezazu enpresa hori irizpide hauen arabera: tamaina, jarduera, kapitalaren jabetza eta forma juridikoa.
2. Esan langileengan eragin positiboa izan dezaketen erantzukizun sozial korporatiboko hiru ekintza.
3. Eman honako hiru berrikuntza mota hauetako bakoitzaren adibide bat automobilak fabrikatzeko sektorerako: (a) produktuaren berrikuntza erradikala; (b) produktuaren berrikuntza inkrementala; (c) prozesuaren berrikuntza inkrementala.
4. Definitu produktibitatea eta efizientzia kontzeptuak eta erlazionatu elkarrekin.
5. Banaketan zein da kanal laburraren eta kanal luzearen arteko diferentzia? Eman ezazu bi kanal horietako bakoitzaren adibide bat elikadura sektorerako.
6. Azaldu zer diren inklusio politikak, eta aipatu bi talde, normalean politika horien hartzaile direnak.
7. Bereizi aberaste autofinantzaketa eta mantentze autofinantzaketa eta eman bakoitzaren adibide bat.
8. Definitu batez besteko heltze aro ekonomikoa, eta azaldu nola eraginen liokeen aro horren iraupenari hornitzaileei ordaintzeko egunen kopurua murrizteak.
9. Enpatia mapa osatzen duten sei parteetako bi identifikatu. Proposatu parte horietako bakoitzaren adibide bat gazteentzako gimnasio baterako.
10. Azaldu zer den eta zertarako balio duen ikusizko pentsamenduak (*visual thinking*). Eman teknika horretan erabiltzen diren bi tresna.
11. Definitu errentagarritasun atalasea. Enpresa bat sortzeko egin den negozio plan batean espero baldin bada errentagarritasun atalasea txikiagoa izatea aurreikusitako ekoizpen maila baino, zer esan daiteke enpresaren bideragarritasun ekonomikoari buruz?
12. Zein bi aldagai makroekonomiko hartu behar dira kontuan enpresa bat sortzean? Azaldu nolako eragina izan lezaketen aldagai horiek enpresa berriaren arrakastan edo porrotean.

B) PROBA PRAKTIKOA (4 puntu)

Ariketa hauetako **bi** hautatu. Bakoitzak **bi puntu** balio du gehienez ere:

1. ARIKETA: BILTEGIKO SALGAIEN IRTEEREN BALORAZIOA

Kanporako landareak saltzen dituen enpresa batek 100 unitate zeuzkan biltegian maiatzaren hasieran, eta 2.000 € balio zuten osotara. Maiatzaren 3an 25 unitate iritsi zitzaizkion enpresari, eta 22 € balio zuten bakoitzak. Maiatzaren 4an 45 landare atera ziren biltegitik. Maiatzaren 6an, aldiz, 40 unitate sartu ziren, eta 21 € balio zuten bakoitzak. Maiatzaren 7an 80 unitate atera ziren. Maiatzaren 8an, aldiz, 40 unitate iritsi ziren, eta 22 € balio zuten bakoitzak. Azkenik, maiatzaren 9an 50 unitate atera ziren.

Kalkulatu maiatzaren 9an biltegitik atera ziren 50 landare horien balioa, batez besteko prezio ponderatuaren irizpidea eta FIFO irizpidea aplikatuz. Esan, halaber, irizpide horiek berak aplikatuz, zein den egun horretatik aurrera biltegian gelditu ziren landareen balioa.

OHARRA: biribildu zifrak bi dezimalekoak izan daitezten.

2. ARIKETA: GALDU-IRABAZIEN KONTU BAT IDAZTEA ETA PRESTATZEA

Egin ezazu material informatikoa saltzen duen denda baten galdu-irabazien kontua. Denda horrek joan den ekitaldian hauek izan ditu diru sarrerak eta gastuak:

Materiala erostea fabrikatzaileei	130.000
Ibilgailu bat beste enpresa bati saltzeagatik izandako mozkina	3.000
Bankuaren komisioak	1.000
Uraren, elektrizitatearen eta gasaren kontsumoa	23.000
Gizarte Segurantzaren kuotak enpresaren kontura	30.000
Bezeroei egindako deskontuak material bolumen handiak erosi dituztelako	19.000
Fabrikatzailearen deskontuak bolumen handiko erosketa egin zaiolako	36.000
Material akastunen itzulketak fabrikara	16.000
Bezero batzuek materialak itzultzea	9.000
Aldeko interesak bankuetako kontuetan	2.000
Publizitatea aldizkari espezializatuetan	6.000
Konponketak lokalean	14.000
Langileen soldatak	85.000
Zenbait aseguru	12.000
Material informatikoaren salmentak	421.000

Beste datu hauek ere badauzkagu gainera:

- Urte hasieran dendaren biltegian zegoen materialaren balioa 41.000 eurokoa zen, eta urtea bukatzean 49.000 eurokoa.
- Enpresaren galdagarria 104.000 eurokoa da.
- Enpresaren ibilgetuaren balioa 270.000 eurokoa da.
- Enpresaren zorraren batez besteko interes tasa % 6 da.
- Ibilgetuaren amortizazioaren batez besteko ehunekoa % 20 da.
- Sozietateen gaineko zergaren tasa % 25 da.

3. ARIKETA: INBERTSIOAK AUKERATZEA

Enpresa batek 6.000 euro dauzka hobekuntzarako proiektu berrietan inbertitzeko bere instalazioak hobetzeko. Hiru aukera planteatu dituzte enpresaren ataletan: lehenbiziko aukeraren bizitza baliagarria bi urtekoa da, eta beste bi aukerena hiru urtekoa. Enpresaren kapital kostua % 5 da. Hona hemen taula honetan hasierako ordainketa eta ondorengo kaxa fluxuak.

	HASIERAKO ORDAINKETA	1. URTEAN	2. URTEAN	3. URTEAN
1. proiektua:	2.000	1.300	1.200	-
2. proiektua:	2.500	1.000	1.200	1.200
3. proiektua:	3.000	500	1.500	2.500

Ordena itzazu proiektuak Errekuperazio Epearen (Pay Back) eta Balio Eguneratu Garbiaren metodoen arabera. Esan, halaber, zein diren erabilgarri dagoen aurrekontuaren bidez finantzatu beharko liratekeen proiektuak irizpide horietako bakoitzaren arabera. Erantzunarekin batera eman egin dituzun kalkuluak.

OHARRA: biribildu zifrak bi dezimalekoak izan daitezzen.

4. ARIKETA: RATIOEN KALKULUA ETA ERRENTAGARRITASUNAREN ANALISIA

Hona hemen enpresa batek 2023ko abenduaren 31n zituen ondare masen balioak eta urte horretan berean enpresaren emaitzen kontuko elementu nagusiek hartu zituzten balioak.

Ustiapen mozkina	14.300
Erabilgarria	11.800
Epe laburreko galdagarria	21.400
Epe luzeko galdagarria	36.700
Izakinak	16.500
Funts (fondo) propioak (Ekitaldiko Emaitza kenduta)	46.000
Ustiapenaren diru sarrerak	33.200
Ibilgetu finantzarioa	2.500
Ibilgetu ukiezina	7.800
Ibilgetu materiala	51.100
Bihurgarria	23.000
Ekitaldiko emaitzak	8.600

a) Erabil ezazu ratioen analisia enpresaren finantza egoera baloratzeko. Interpreta itzazu emaitzak. **(1 puntu)**

b) Egin ezazu enpresak izan duen errentagarritasunaren balorazioa. **(1 puntu)**

OHARRA: biribildu zifrak bi dezimalekoak izan daitezzen.